

Tekst wystąpienia na sesji poświęconej pamięci Profesora Zdzisława Pawlaka

Stefan Węgrzyn
Instytut Informatyki Teoretycznej i Stosowanej PAN
Gliwice

Zdzisław Ignacy Pawlak urodził się 10 listopada 1926 roku w Łodzi, gdzie ukończył szkołę powszechną w 1939 roku.

W czasie okupacji pracował w firmie Siemens. W 1946 roku zdał maturę jako ekstern i w 1947 roku wstąpił na Wydział Elektryczny Politechniki Łódzkiej, a w 1949 roku przeniósł się na Wydział Łączności Politechniki Warszawskiej. Tytuł magistra inżyniera łączności uzyskał w 1951 roku. Po ukończeniu studiów pracował do 1957 roku na stanowisku asystenta w Instytucie Matematyki Polskiej Akademii Nauk.

W latach 1957-1959 pracował na Politechnice Warszawskiej, gdzie pod jego kierunkiem została zbudowana jedna z pierwszych maszyn liczących w Polsce. Następnie w latach 1959-1963 ponownie pracował w Instytucie Matematyki PAN na stanowisku adiunkta. W latach 1963 - 1969 pracował na drugim pełnym etacie w Instytucie Matematyki Uniwersytetu Warszawskiego

Od 1985 roku pracował w Instytucie Informatyki Teoretycznej i Stosowanej PAN w Gliwicach. Jednocześnie w latach 1989-1996 był dyrektorem Instytutu Informatyki Politechniki Warszawskiej (drugi pełny etat).

Zdzisław I. Pawlak zajmował się informatyką teoretyczną, m.in. zaproponował nową klasę języków beznawiasowych, stanowiących uogólnienie beznawiasowej notacji Łukasiewicza. Wyniki te zostały włączone do fundamentalnego dzieła Donalda Knutha *The Art of Programming*.

Zajmował się różnymi aspektami informatyki teoretycznej, m.in. lingwistyką matematyczną, teorią automatów i automatycznym dowodzeniem twierdzeń. Wiele prac poświęcił zaproponowanej przez siebie w 1982 roku teorii zbiorów przybliżonych, która zdobyła sobie pewną popularność na świecie. Na jej temat ukazało się do tej pory przeszło 2 tys. publikacji, w tym kilkanaście książek (wydanych przez Springer Verlag oraz Kluwer Academic Publishers) oraz odbyło się wiele międzynarodowych seminariów i konferencji, głównie w USA, Kanadzie i Japonii.

Otrzymał wiele odznaczeń i nagród, m.in. Nagrodę Państwową zespołową II stopnia (1973), Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1984), Nagrodę im. Hugo Steinhausa za osiągnięcia w zakresie zastosowań matematyki (1989), Nagrodę Ministra Edukacji Narodowej (1997) oraz Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski (1999).

Zmarł w kwietniu 2005 roku w Warszawie.